

Monitoring zdravotního stavu obyvatelstva ČR

PREVALENČNÍ ŠETŘENÍ ALERGICKÝCH ONEMOCNĚNÍ U DĚTÍ v ČR, 2006

Růžena Kubínová,
Centrum hygieny životního prostředí,
SZÚ Praha, Česká republika

Čeladná 2007

Prevalence alergických onemocnění u dětí průřezová studie , r.2006

- ◆ Hlavní cíle:
 - ◆ Výskyt alergických onemocnění ve věku 5, 9, 13 a 17 let
 - ◆ Vývoj alergických onemocnění od roku 1996
- ◆ Spolupracovali:
 - ◆ pracovníci zdravotních ústavů
 - ◆ 61 praktických dětských lékařů
- ◆ celkem 7075 dětí (93% z plánovaného počtu)
- ◆ 18 měst ČR

Spolupracující lokality

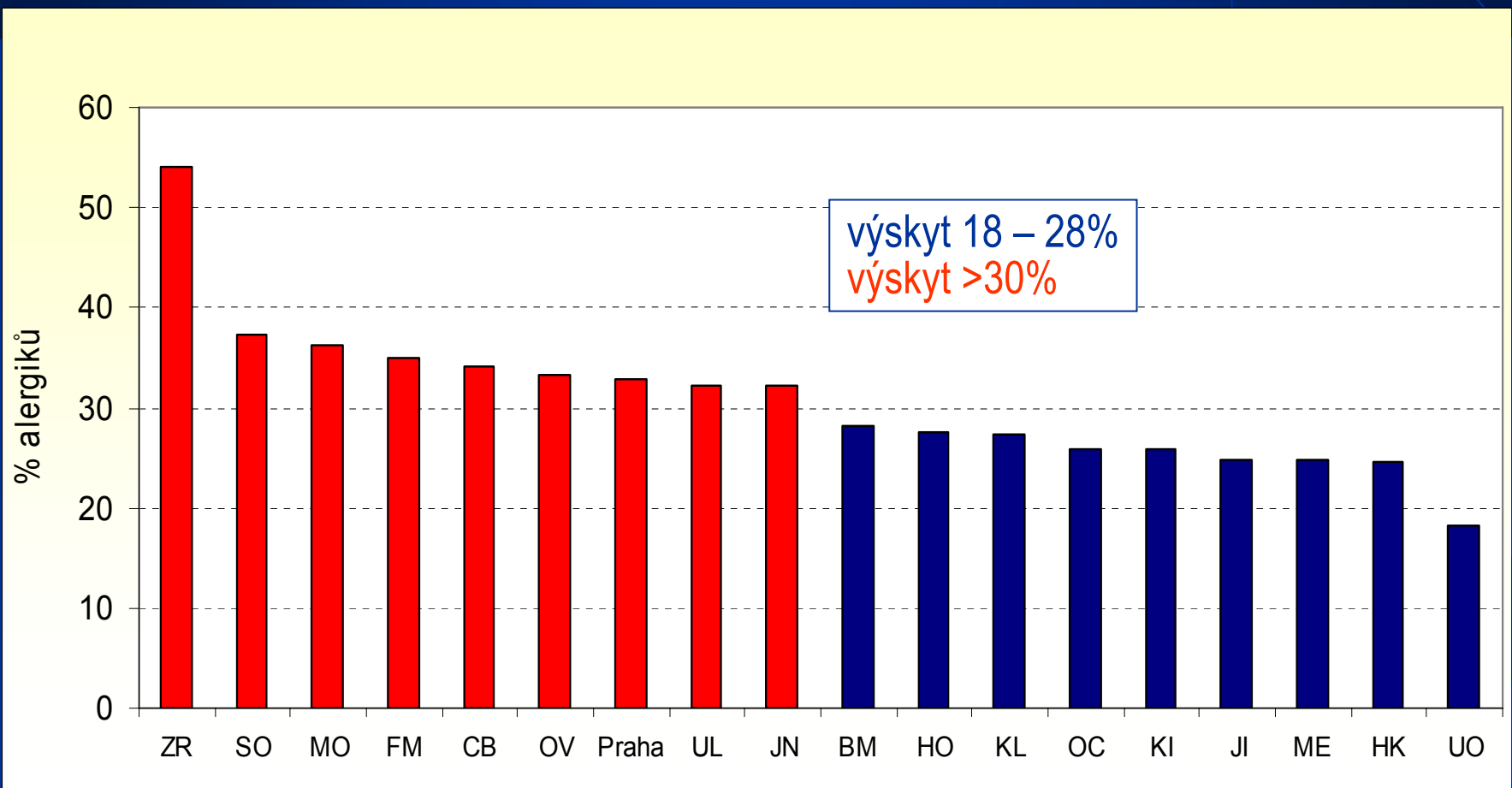
Prevalence alergických onemocnění v ČR

- ◆ v souboru 7075 dětí bylo celkem **32%** alergiků
 - *chlapci* **33%** (měli signifikantně vyšší výskyt astmatu a pollinózy ve srovnání s dívkami)
 - *dívky* **31%**
- ◆ projevy onemocnění v posledních 12 měsících mělo 65% alergiků (**21%** dětí celkem)
- ◆ prevalence zjišťovaná rodiči byla o **3 %** nižší než prevalence uvedená lékařem
- ◆ shoda rodičů s lékařem byla v **84 %** případech

Prevalence alergických onemocnění ve světě

- ◆ V současné době se odhaduje, že alergickým onemocněním trpí asi 20 % světové populace
- ◆ Zpráva GINA z roku 2004 uvádí dvojnásobný nárůst astmatu za posledních 10 let ze 150 na 300 miliónů lidí
- ◆ Evropa - nárůst je evidentní napříč celou Evropou
- ◆ Jsou patrné významné regionální a sociální vlivy vedoucí k nápadným rozdílům ve výskytu nemoci, a to i na relativně malých územích jednotlivých států.
 - ◆ Anglie - rozptyl v prevalenci astmatických symptomů 10 – 30%, podobně jsou na tom Španělsko nebo Itálie (ISAAC study).
 - ◆ Švýcarsko - až dvojnásobné rozdíly při hodnocení prevalence astmatu v osmi kantonech (SAPALDIA study).
- ◆ V ČR také zaznamenáváme opakovaně rozdílný výskyt alergie v jednotlivých městech.

Prevalence alergických onemocnění ve městech ČR, 2006

Přehled sledovaných diagnóz a jejich prevalence v souboru

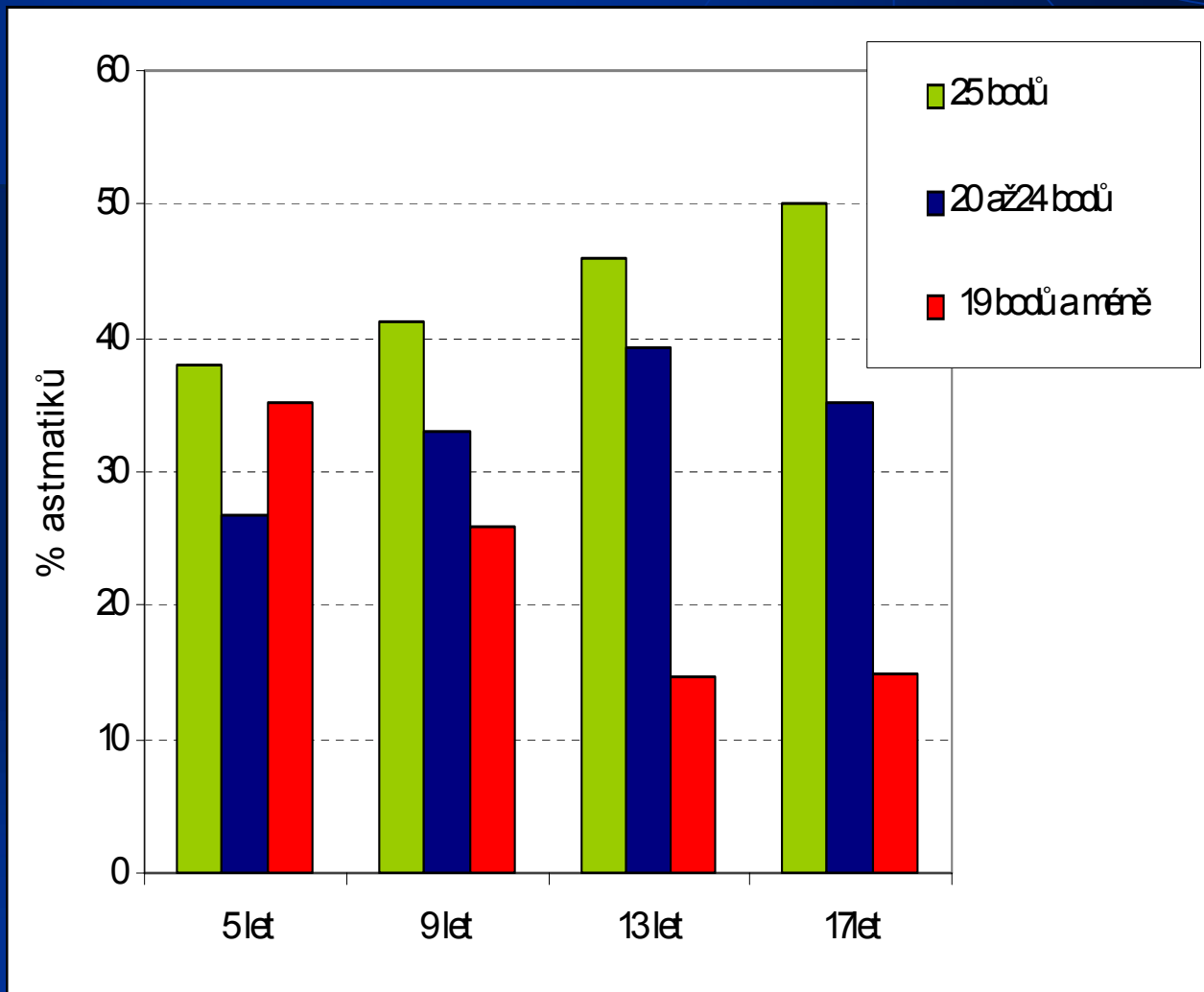
Kumulativní prevalence (celoživotní):

- ◆ **Astma** **8 %** (projevy onemocnění v posledním roce mělo 58 % astmatiků)
- ◆ **Pollinóza** **13 %** (75 %)
- ◆ **Atopická dermatitis** **12 %** (51 %)
- ◆ Nejvíce zastoupená kombinace diagnóz:
 - ◆ **pollinóza s atop.dermatitis** **3,4 %**
 - ◆ **astma s pollinózou** **3,1 %**
- ◆ **bronchitis recidivující** jako jiné alergické onemocnění **3 %**

Test kontroly astmatu™

- ◆ Posuzování tíže astmatu na základě pěti otázek
- ◆ Korelace s plicní funkcí FEV1
- ◆ Úplná kontrola astmatu (>25 bodů) v našem souboru: **44 %** astmatiků
- ◆ Astma je lépe kontrolované u starších dětí

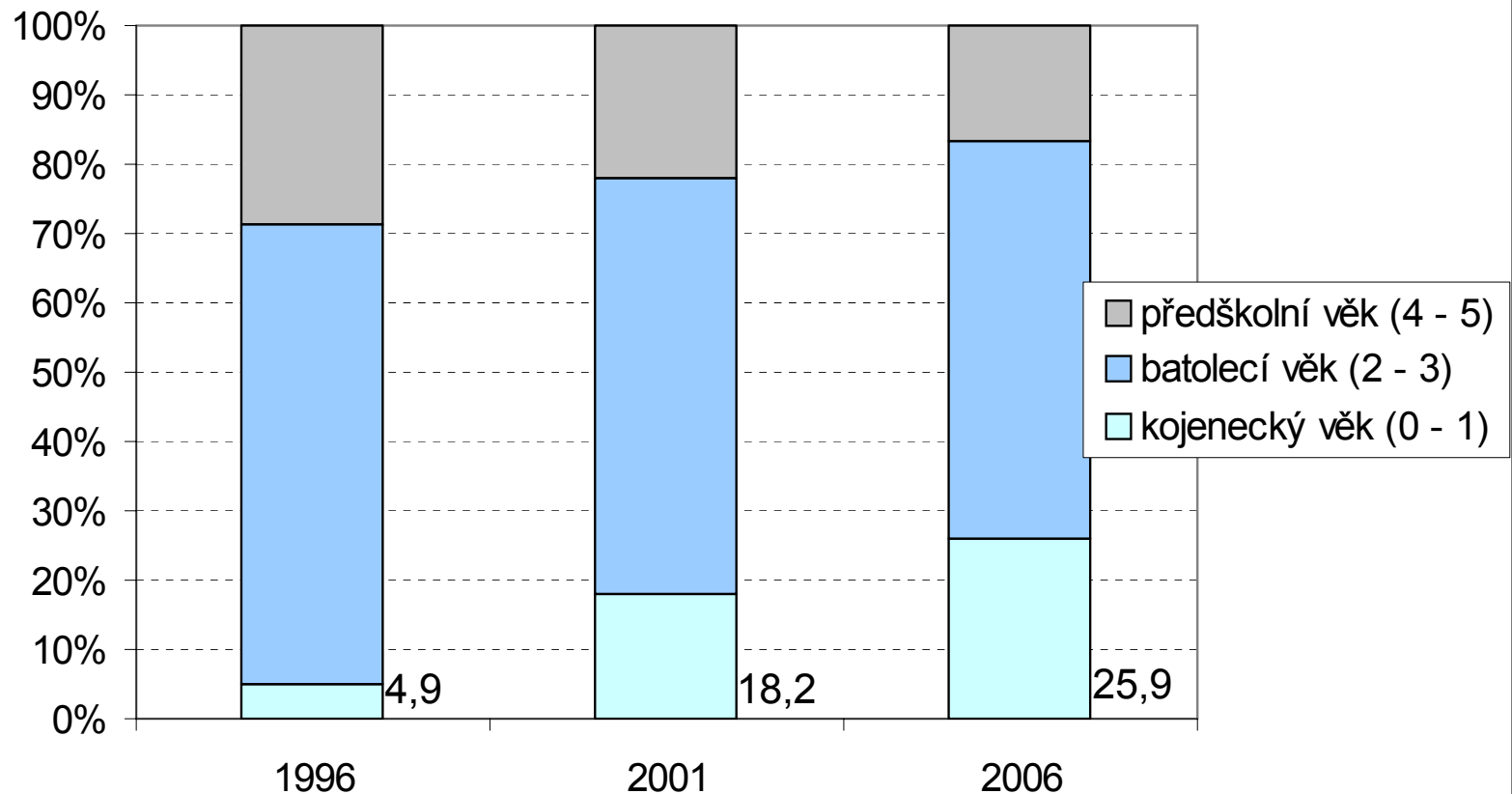

Srovnání prevalence alergických onemocnění v letech 1996 a 2001

- ◆ Počet alergiků
 - v roce 1996 **17%**
 - v roce 2001* **25%**
 - v roce 2006* **32 %**
- ◆ v roce 2006 byly statisticky významně vyšší počty alergiků
 - ◆ ve všech věkových skupinách
 - ◆ u všech sledovaných diagnóz

*včetně 17 letých

Začátek alergického onemocnění u pětiletých alergiků v průběhu 10 let (1996 – 2006)

Ukazatele domácího prostředí, srovnání let 2001 a 2006

◆ Zvíře v bytě:

ve srovnání s rokem 2001 klesl v roce 2006 počet domácností se zvířetem u alergiků, avšak u astmatiků k tomuto poklesu nedošlo (kočku má 10% astmatiků, psa 20% astmatiků).

◆ Kouření v bytě:

v roce 2006 významně klesl počet kuřáckých domácností u alergiků i astmatiků.

◆ Plíseň v bytě:

počet dětí exponovaných plísním se od roku 2001 nezměnil u alergiků ani u astmatiků.

Závěry prevalenční studie v roce 2006

- ◆ Prevalence alergických onemocnění v roce 2006 ve vybraných monitorovaných městech byla 32%, u astmatu a pollinózy významně vyšší u chlapců
- ◆ Počet alergiků oproti roku 1996 vzrostl statisticky významně o 15 %
- ◆ Dochází ke stále časnějšímu záchytu alergických onemocnění (ve srovnání s lety 1996 a 2001)
- ◆ Pozitivní trend můžeme sledovat v poklesu počtu kuřáckých domácností a domácností se zvířetem u alergických dětí
- ◆ Přestože celoživotní prevalence alergických onemocnění je vysoká, nemají všechny děti projevy onemocnění, což můžeme považovat za ukazatel úspěšné léčby
- ◆ Test kontroly astmatu ukázal, že 44% astmatiků má onemocnění pod úplnou kontrolou